

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ГРАД КРУШЕВАЦ ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

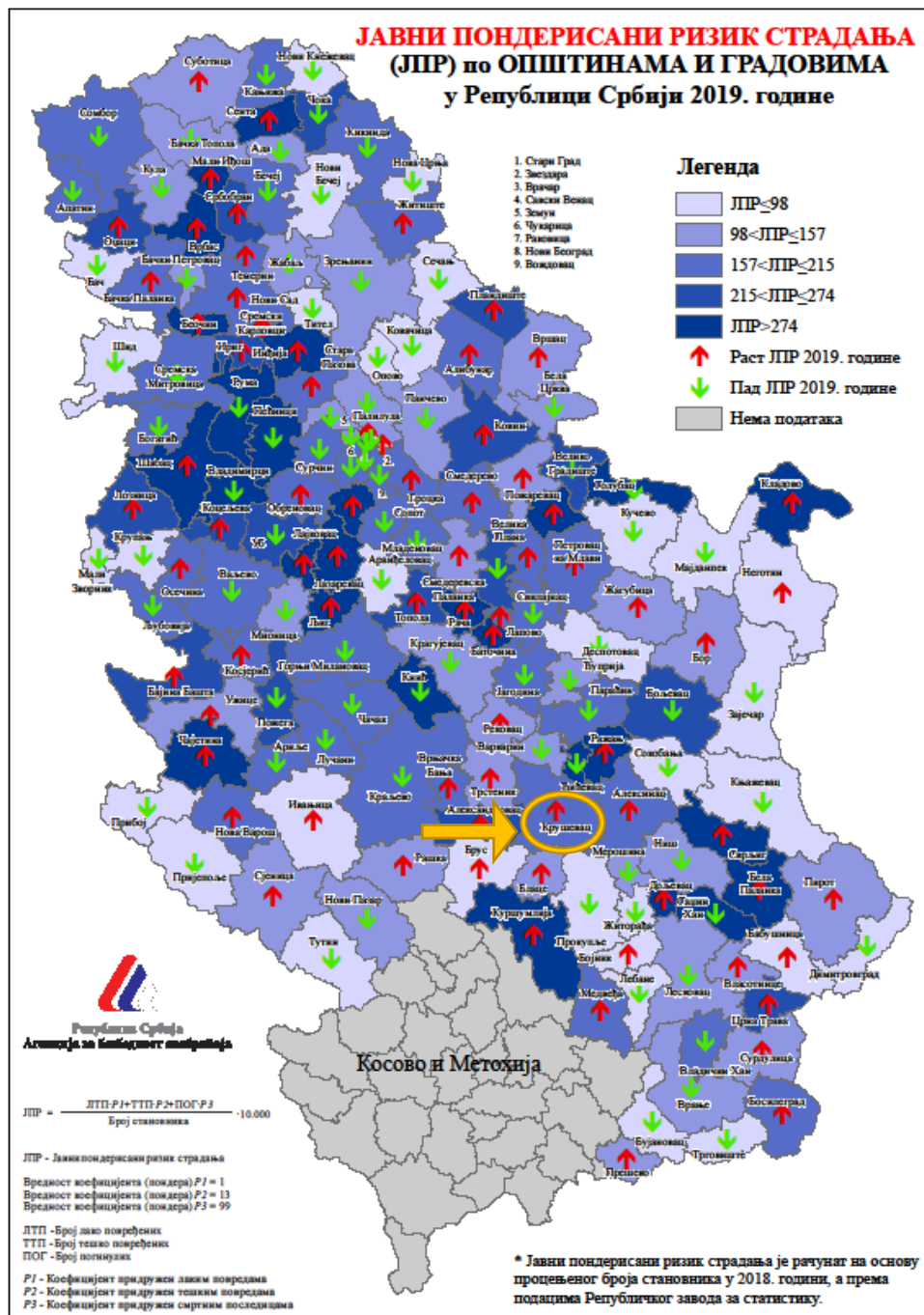
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији града Крушевца. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији града Крушевца. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учесника, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију града Крушевца.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији града Крушевца, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

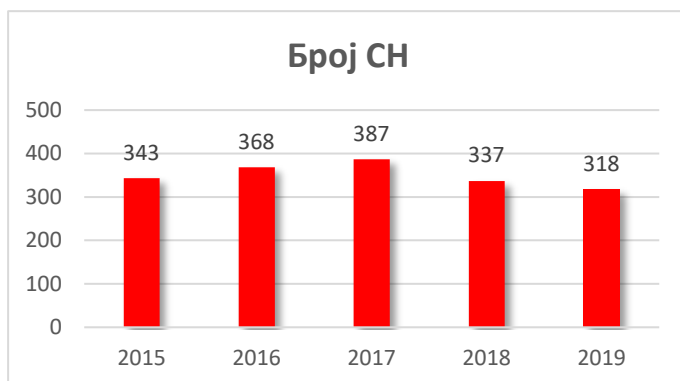
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/> Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

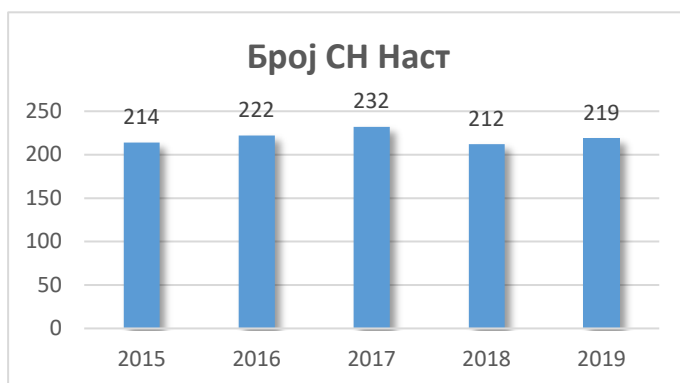

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за град Крушевац припада класи **средње вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **1753.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **1099.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **44.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **1484.**

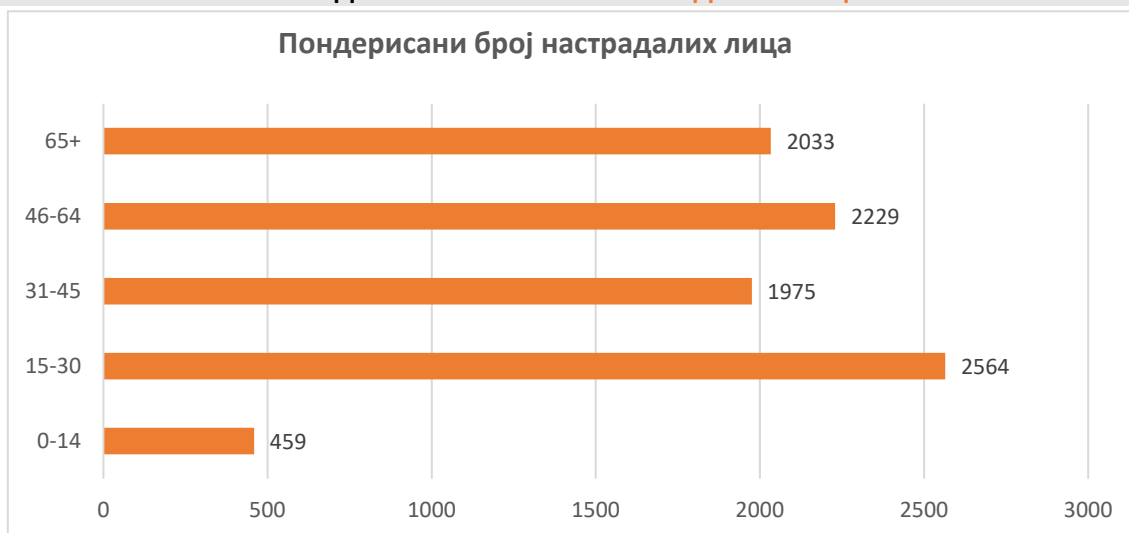
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

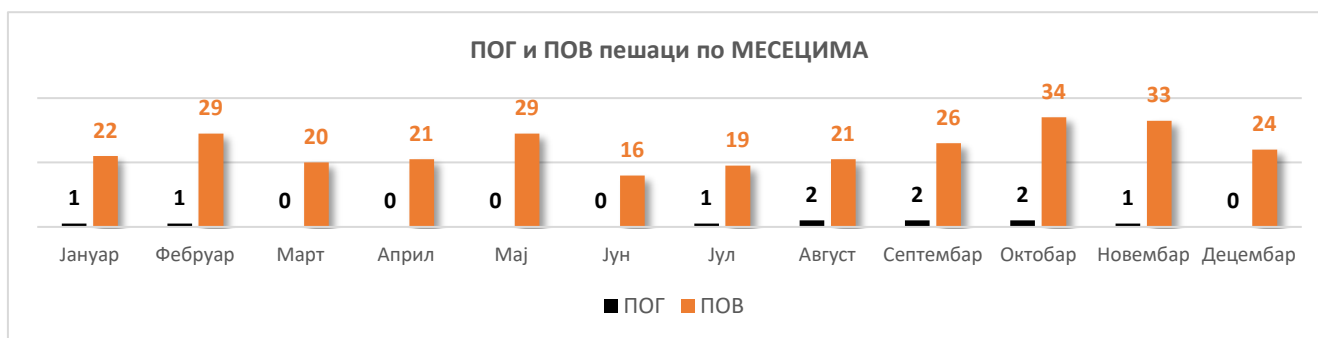
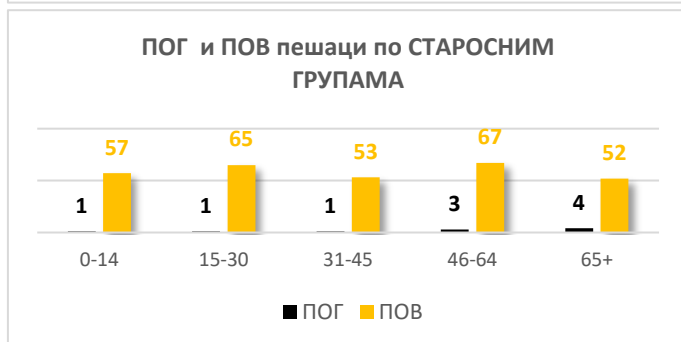

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 15-30 година**.

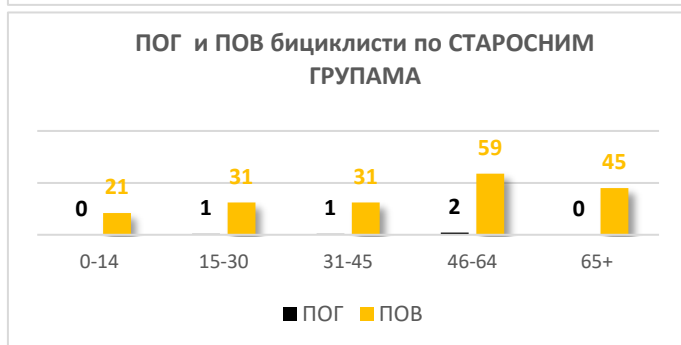
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

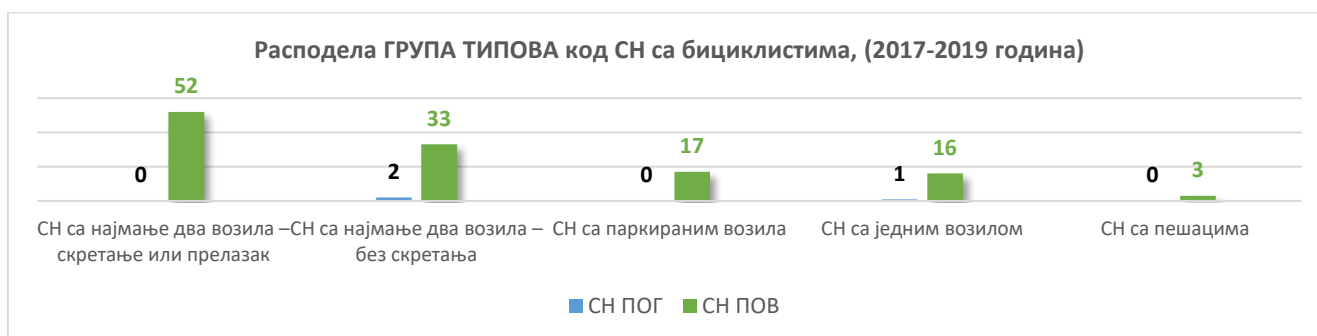
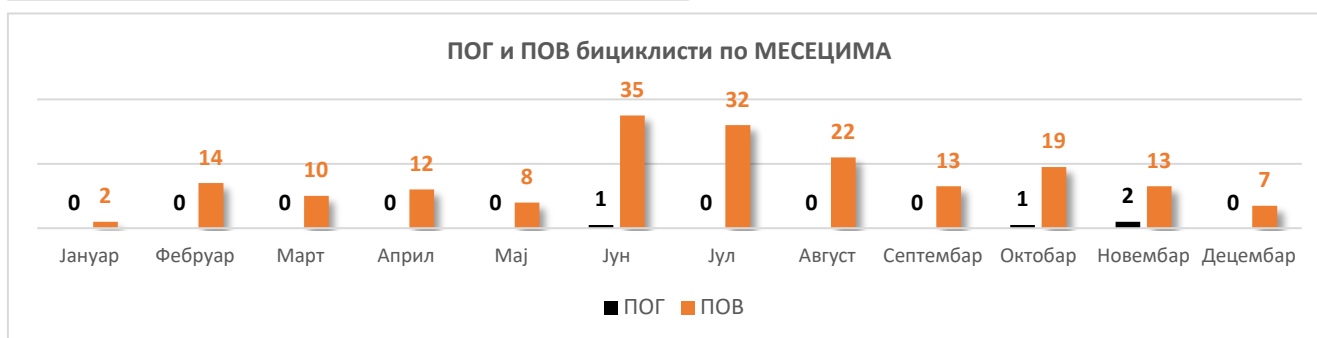
- Број погинулих пешака је **10**, што чини **23%** погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је **294**, што чини **20%** повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **46-64 година**.
- Пешаци највише страдају у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

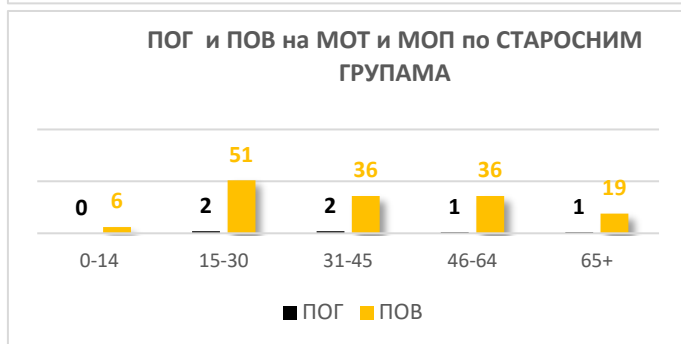
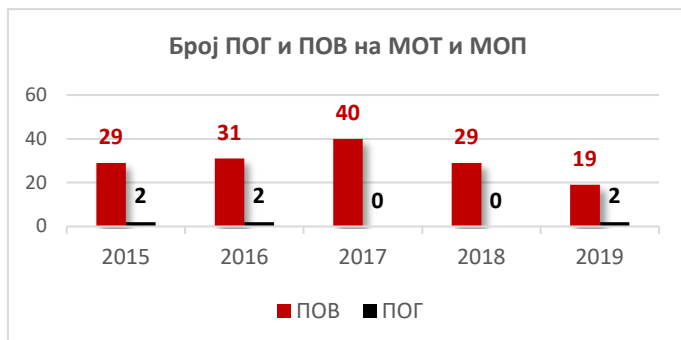
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

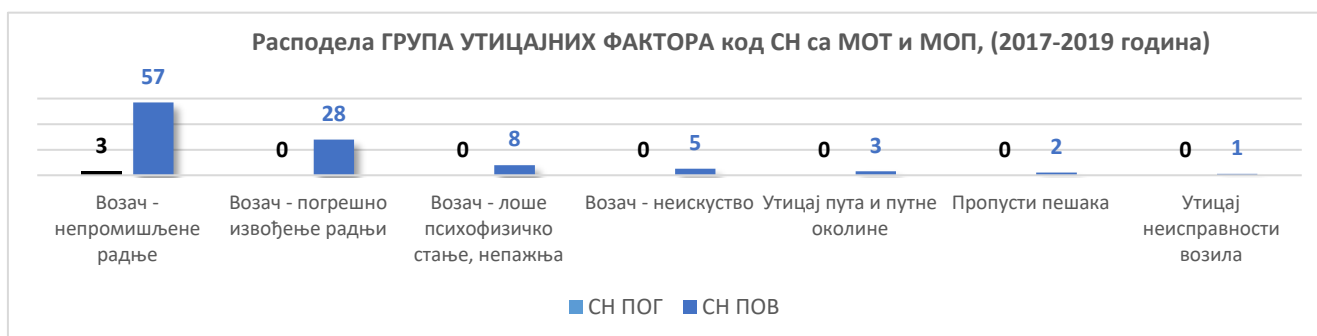
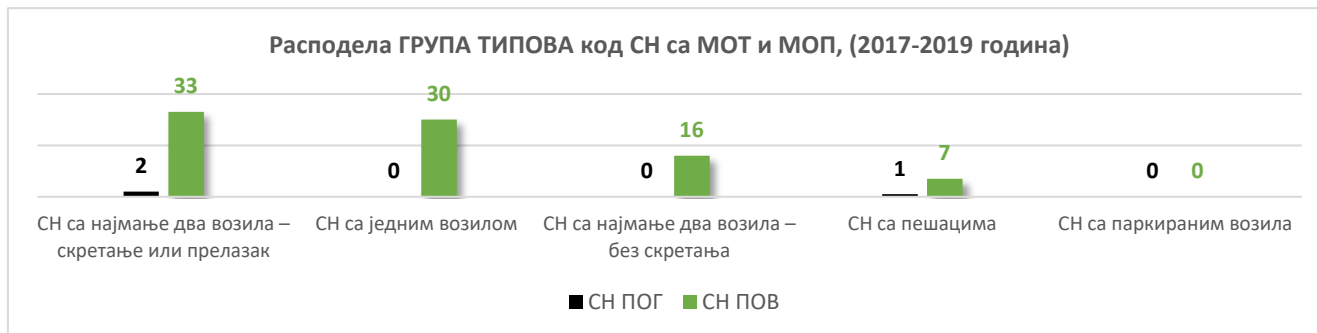
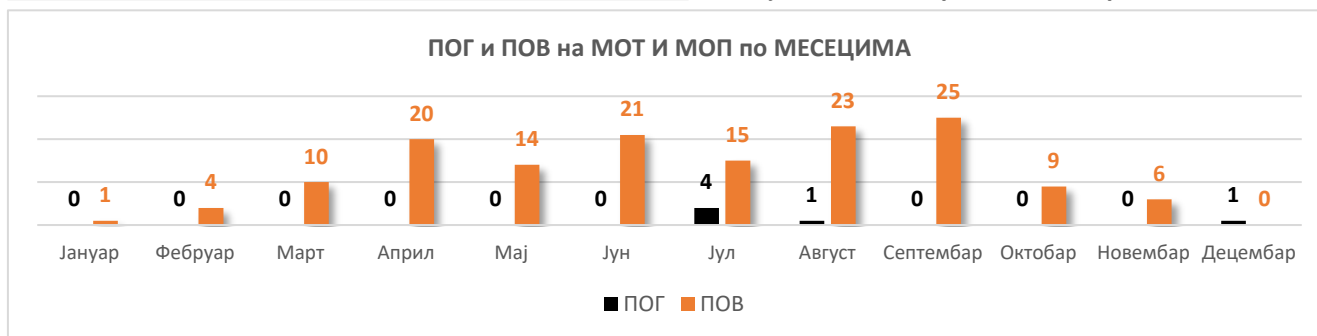
- Број погинулих бициклиста је 4, што чини 9% погинулих лица у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 187, што чини 13% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **46-64 година**.
- Бициклисти највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - непромишљене радње**.

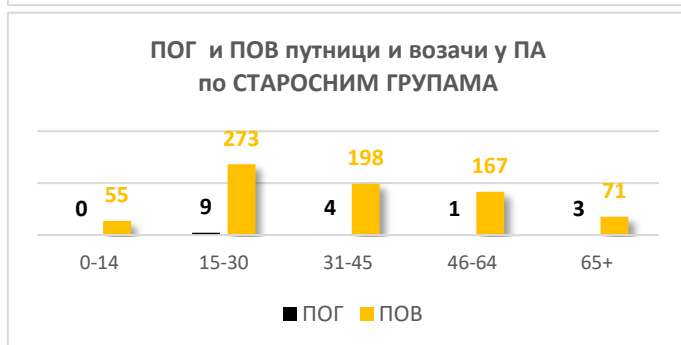
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

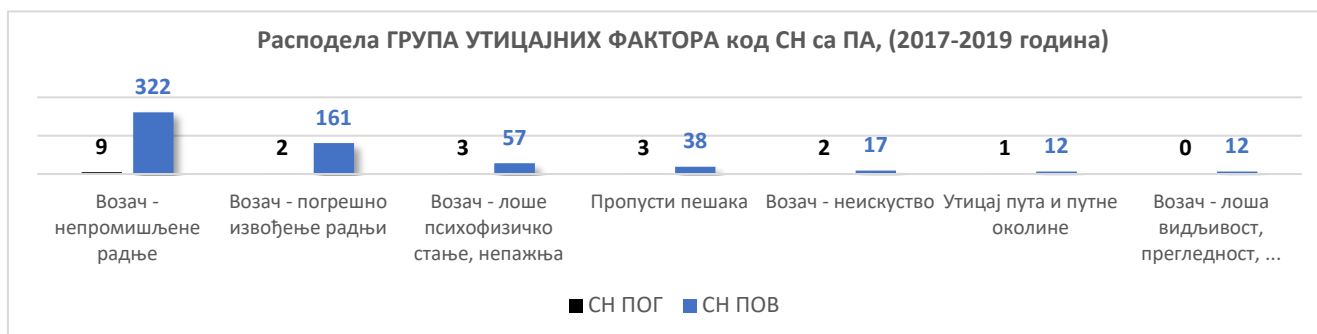
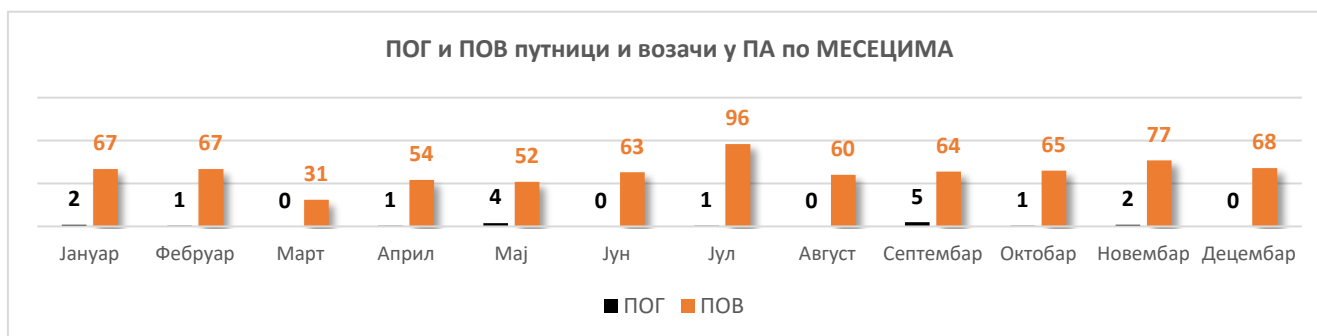
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 6, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 148, што чини 10% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

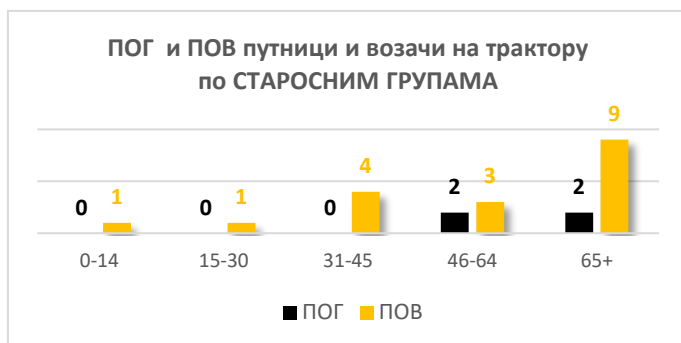
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

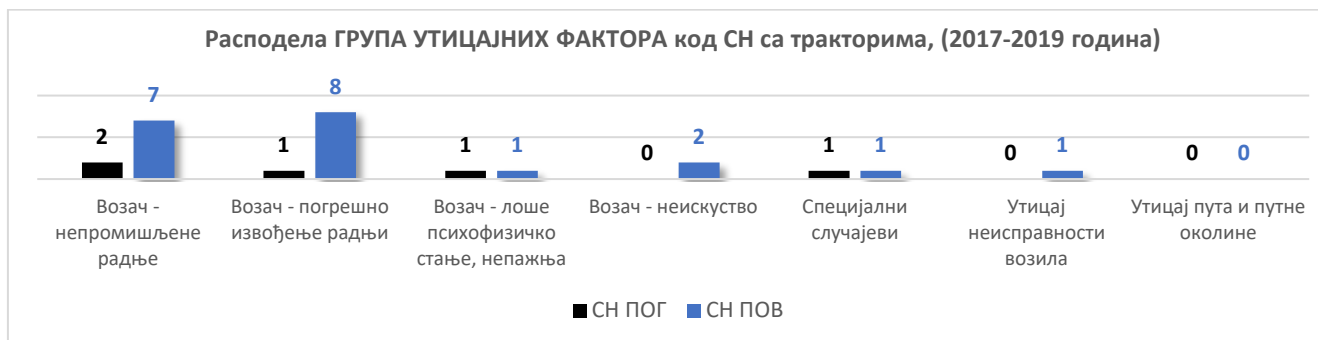
- Број погинулих возача и путника у ПА је 17, што чини 39% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 764, што чини 51% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је Возач - непромишљене радње.

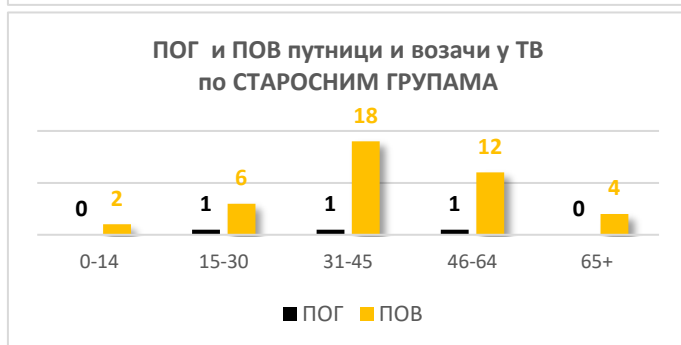
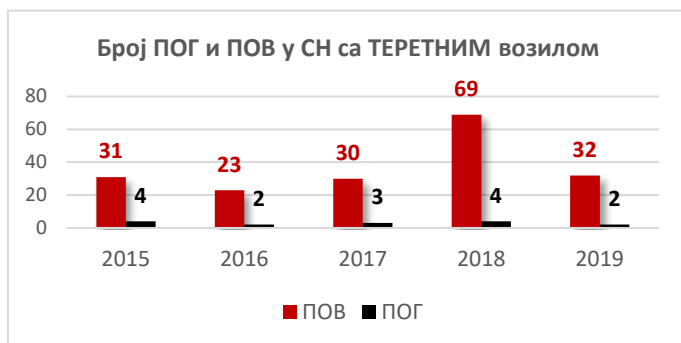
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

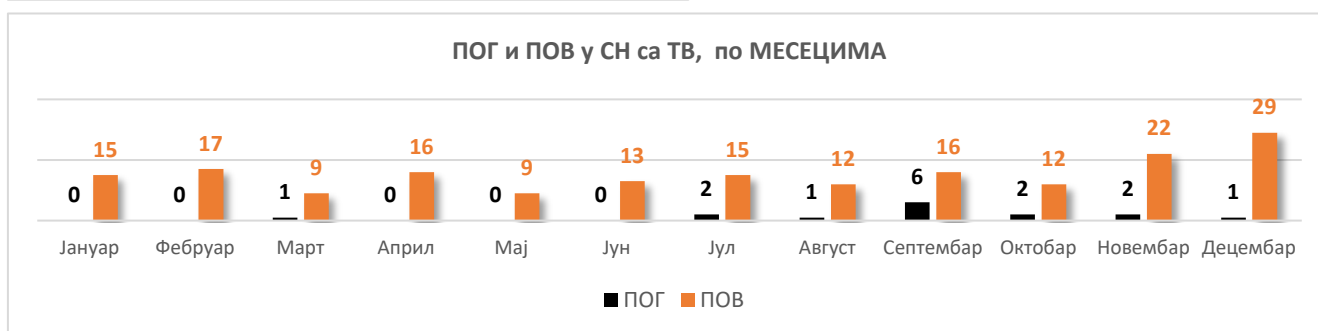
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 5, што чини 11% погинулих лица у СН (у Србији чине 5% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима је 36, што чини 2% повређених лица у СН (у Србији чине 1% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **65+ година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **априлу, августу, октобру и новембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње и Возач - погрешно извођење радњи**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

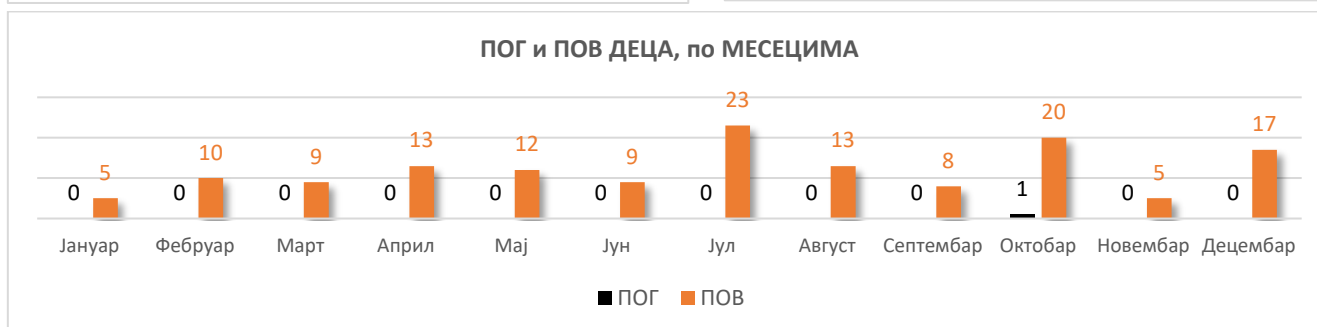
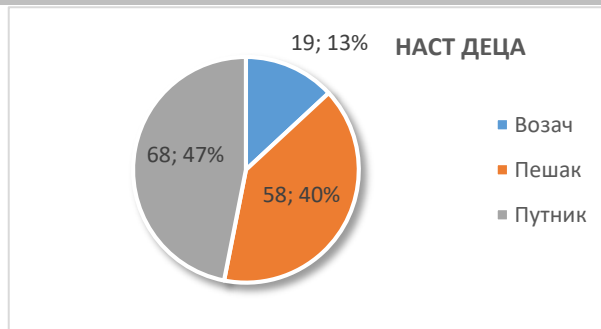
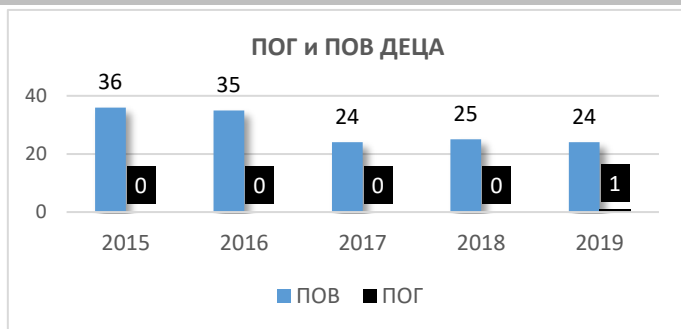

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 15, што чине 34% погинулих лица у СН (у Србији чине 8% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 12% повређених лица у СН (у Србији чине 4% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у децембру.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

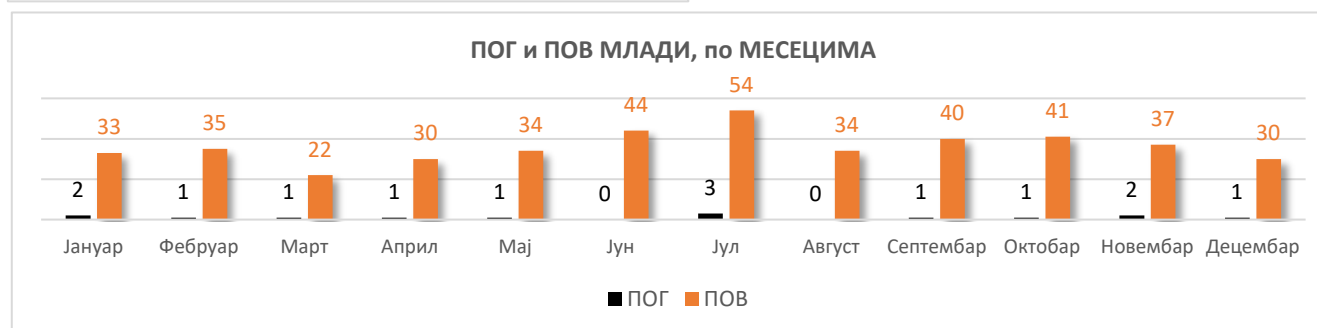
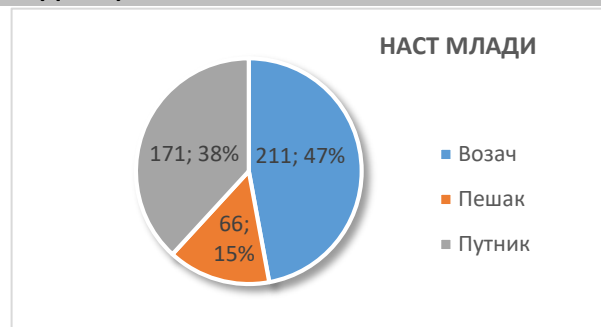
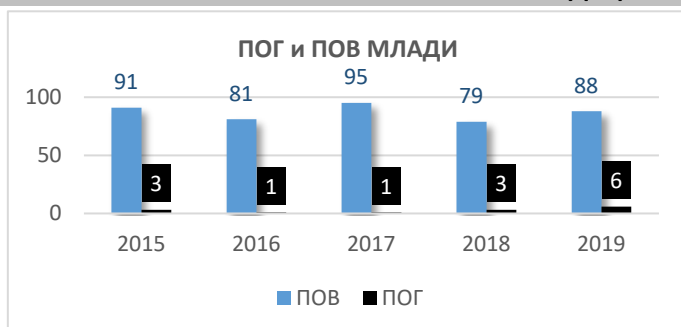
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

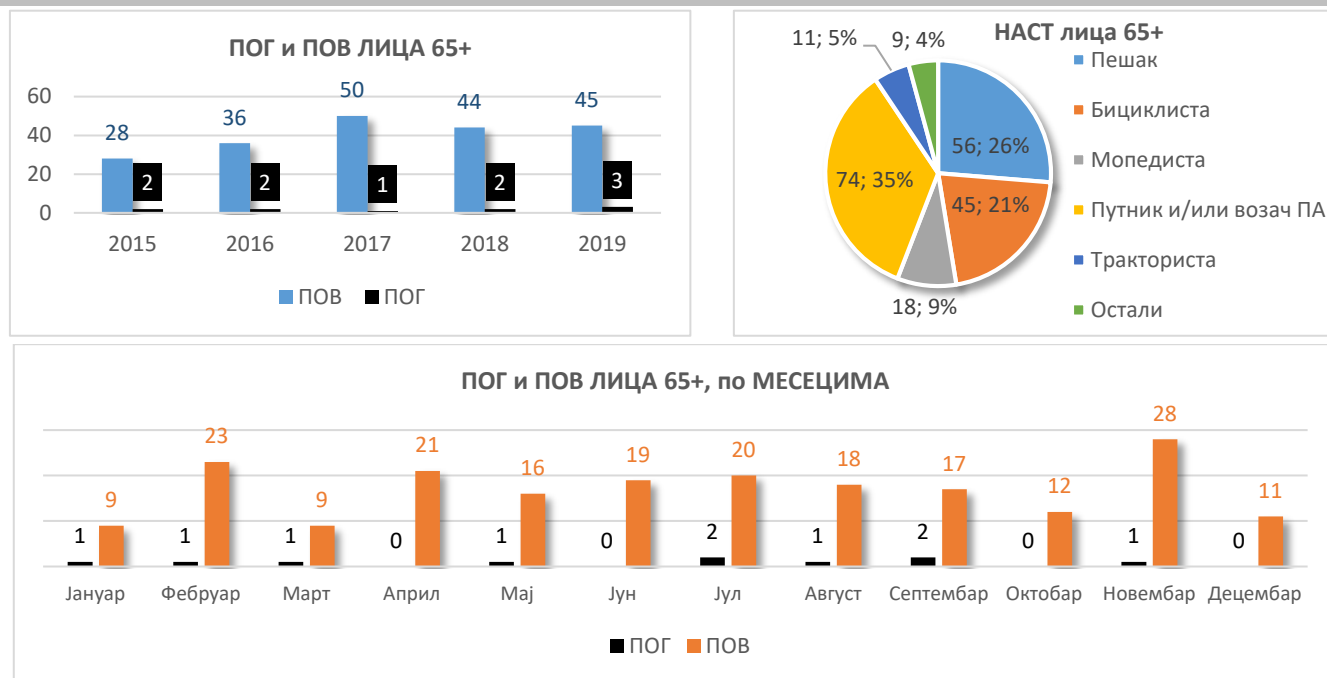
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је **144**, док је **1** дете погинуло у СН.
- Деца путници чине 47%, деца пешаци 40%, а деца возачи 13% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **јулу**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупан број погинулх младих лица је **14**, што чини **32%** укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број повређених младих **434**, што чини **29%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (47%).
- Млади највише страдају у **јулу**.

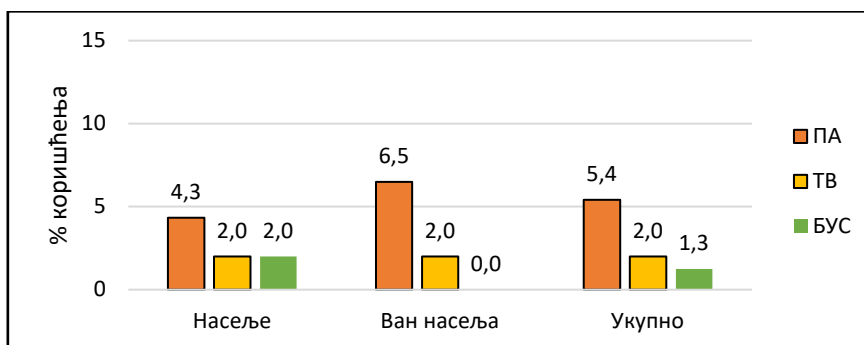
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

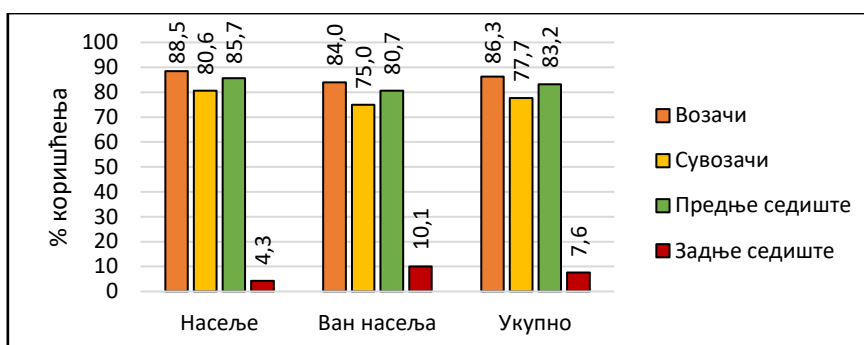
- Укупан број **погинулих старијих лица је 10**, што чини **23%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), број **повређених старијих лица је 203**, што чини **14%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Стара лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (35%).
- Стари највише страдају у **новембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ* ЗА ГРАД КРУШЕВАЦ

Коришћење мобилних телефона на територији града Крушевац, најчешћа је код возача путничких аутомобила, затим возача теретних возила, док је најређа код возача аутобуса. У насељу, 4,3% возача путничких аутомобила и по 2% возача теретних возила и аутобуса користе мобилни телефон. Ван насеља, употреба мобилних телефона евидентирана је код 6,5% возача путничких аутомобила и 2% возача теретних возила, Дијаграм бр. 11.1.

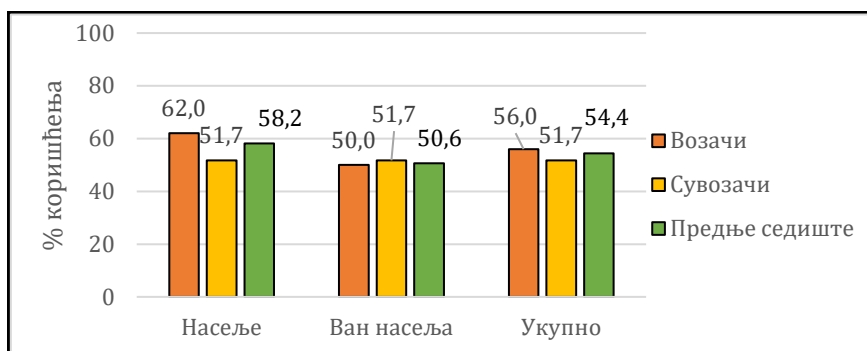

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у граду Крушевац

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у граду Крушевац

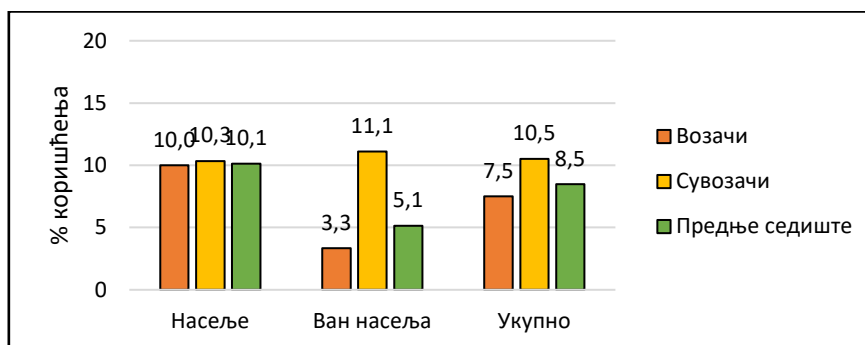
Употреба сигурносних појасева у путничким аутомобилима већа је код возача у односу на сувозаче. На саобраћајницама у насељу, 88,5% возача и 80,6% сувозача у путничким аутомобилима користи сигурносни појас. Ван насеља, вредности наведених индикатора износе респективно 84% и 75%. На задњем седишту, веће вредности употребе појаса евидентирани су ван насеља (10,1%) у односу на насеље (4,3%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у граду Крушевац

Употреба сигурносног појаса на предњем седишту у теретним возилима у Крушевцу у насељу износи 62% код возача и 51,7% код сувозача. Ван насеља већи проценат сувозача користи сигурносни појас (51,7%) у односу на возаче (50%), Дијаграм бр. 11.3.

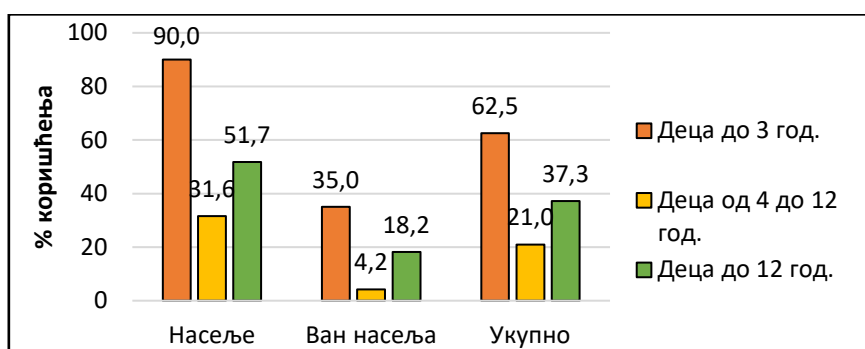
Употреба сигурносног појаса у аутобусима у граду Крушевац, просечно на обе категорије саобраћајница за возаче износи 7,5%, а за сувозаче 10,5%, Дијаграм бр. 11.4.

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у граду Крушевац

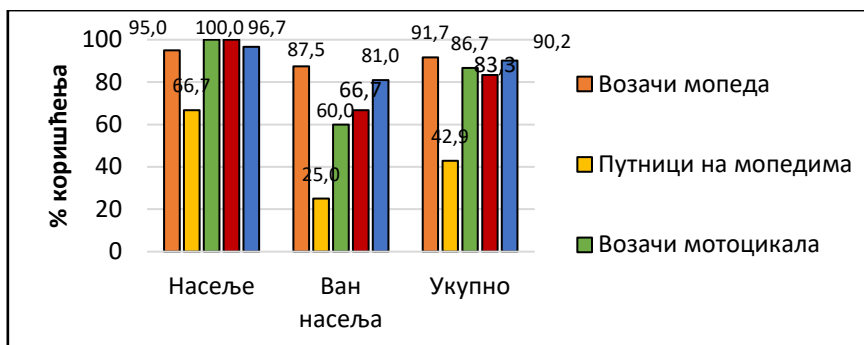
Употреба заштитних система за децу до 3 године у граду Крушевац има веће вредности у односу на вредност индикатора за децу од 4 до 12 година. За децу до 3 године већа вредност индикатора евидентирана је у насељу (90%), у односу на саобраћајнице ван насеља (35%). За децу од 4 до 12 година, употреба заштитних система ван насеља износи 4,2%, а у насељу 31,6%, Дијаграм бр. 11.5.

Возачи мотоцикала и путници на мотоциклима на саобраћајницама у насељу су током истраживања користили заштитну кацигу. Ван насеља, употреба заштитне кациге код возача мотоцикала износи 60%, а код сувозача 66,7%. Употреба кациге код возача и путника на мопедима већа је у насељу, где 95% возача и 66,7% сувозача користи заштитну кацигу. Вредности индикатора ван насеља износе респективно 87,5% и 25%, Дијаграм бр. 6.846.

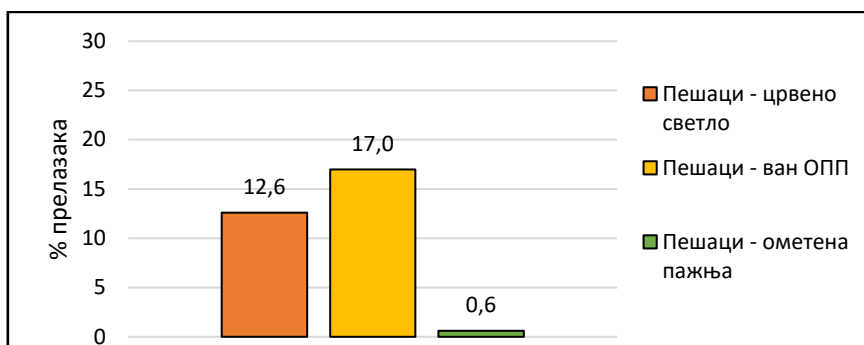

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у граду Крушевац

Истраживања понашања пешака на територији града Крушевац показала су да 12,6% пешака прелази коловоз током укљученог црвеног светла за пешаке. Процент пешака који прелази коловоз ван пешачког прелаза износи 17%, а 0,6% пешака има ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у граду Крушевац

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у граду Крушевац

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по општинама и полицијским управама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја града Крушеваца у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	7	96	0	4
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	13	43	1	3
ЦИЉ	2020. год.	max 3	max 48	0	max 2

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији града Крушеваца, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно 1753 саобраћајних незгода, од којих је 1099 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 44 лица, док је теже и лакше повређено 1484 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Укупан број погинулих пешака је 10, што чини 23% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Број погинулих бициклиста је 4, што чини 9% погинулих лица у СН.
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 6, што чини 14% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 17 возача и путника у ПА, што чини 39% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, погинуло је 5 лица, што чини 11% од укупног броја погинулих лица.
- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 15, што чини 34% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 144 деце, док је једно дете погинуло у СН. Деца су највише страдала у својству путника (47%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 14 младих. Млади чине 32% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (47%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 10 лица старости 65 и више година, што чини 23% од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника и/или возача ПА (35%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са пешацима“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у јулу.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**